Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Alebo aký je separovaný zber odpadov na Slovensku?

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Alebo aký je separovaný zber odpadov na Slovensku?

Príspevok pre kongres DEŇ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA pripravil tím nasledovných spoločností

ENVI-PAK, a.s.
ETIAM, a.s.
GJG-Enviro, a.s.
SAŽP-COHEM
Tanzer Consulting Slovakia, s.r.o.

DEŇ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA 2011, 10.11. 2011

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Rámcová smernica 98/2008 ES o odpade

Základná otázka

Príprava na opätovné použitie, recyklácia

50% Papier, sklo, plasty, kov **2020**

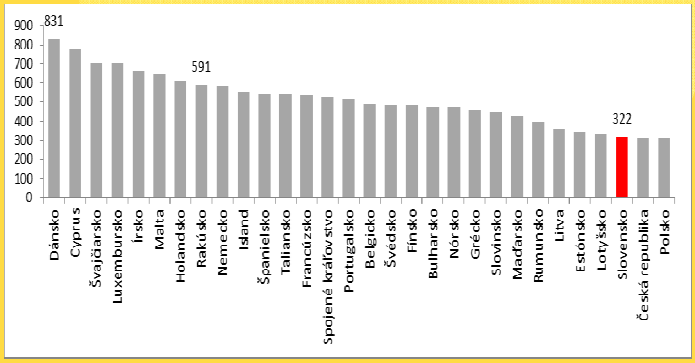
Je SR schopná splniť tento cieľ?

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Kam patrí SR v rámci EÚ?

Produkcia KO v SR 322 kg/obyv./rok

Produkcia KO v EÚ 512 kg/obyv./rok

Zdroj: EUROSTAT r.2009

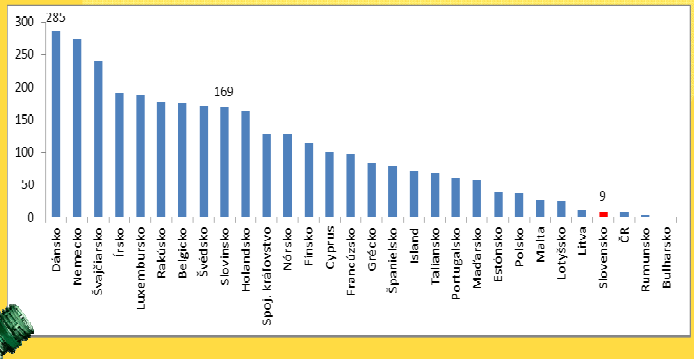

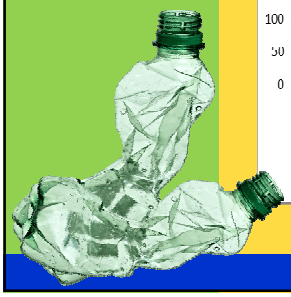
Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Kam patrí SR v rámci EÚ?

Recyklácia KO v SR 9 kg/obyv./rok

Recyklácia KO v EÚ 117 kg/obyv./rok

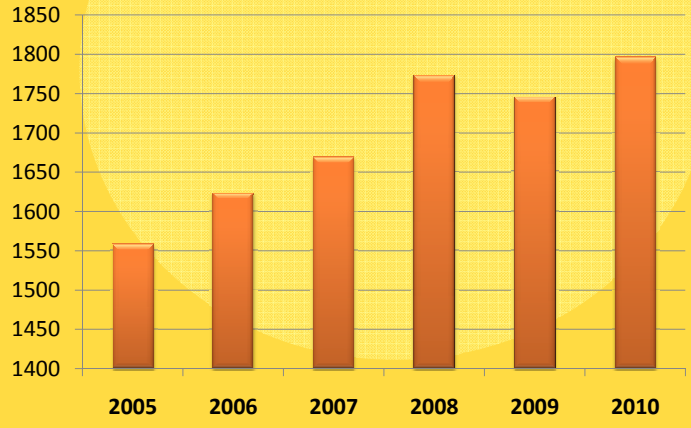

Zdroj: EUROSTAT r.2009

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Zdroj: SAŽP a ŠÚ

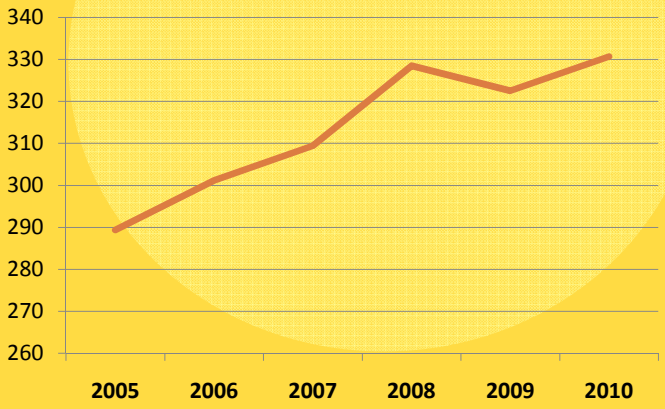
Tvorba komunálnych odpadov v SR

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Zdroj:
SAŽP a ŠÚ

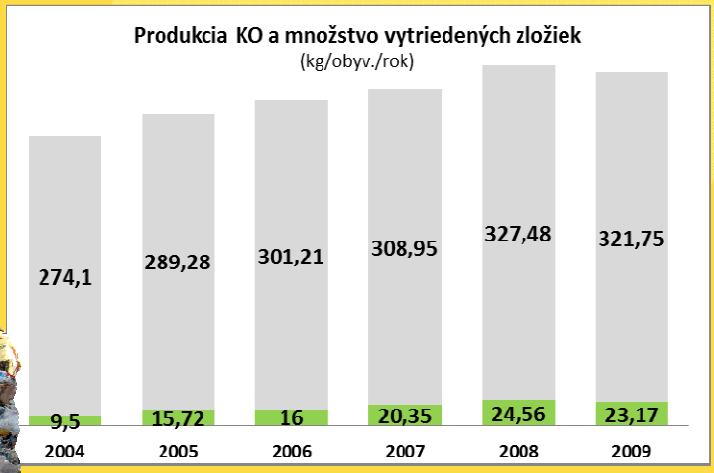
Množstvo komunálnych odpadov na 1 obyvateľa v SR

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

2004 – 2009
Zdroj: ŠÚ SR

Prehrabme sa na vlastnom smetisku

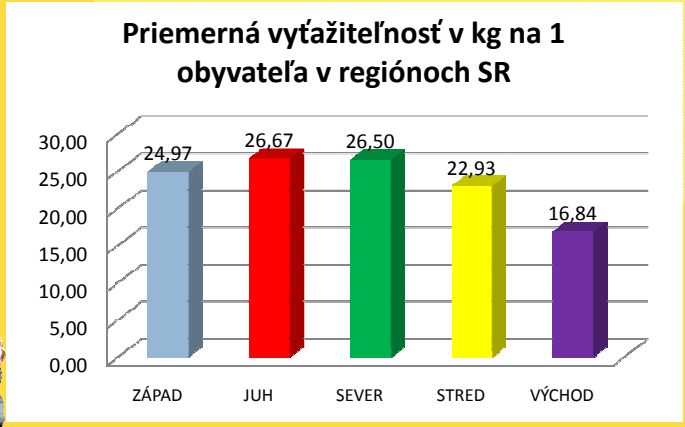

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

2010
Zdroj:
ENVI-PAK,a.s.

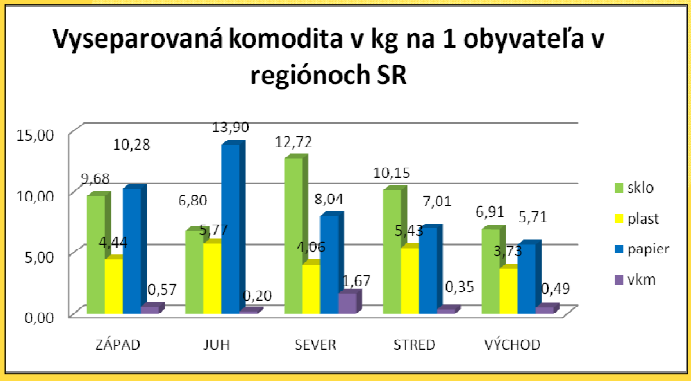
Prehrabme sa na vlastnom smetisku

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

2010
Zdroj:
ENVI-PAK,a.s.

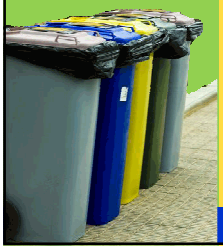
Prehrabme sa na vlastnom smetisku

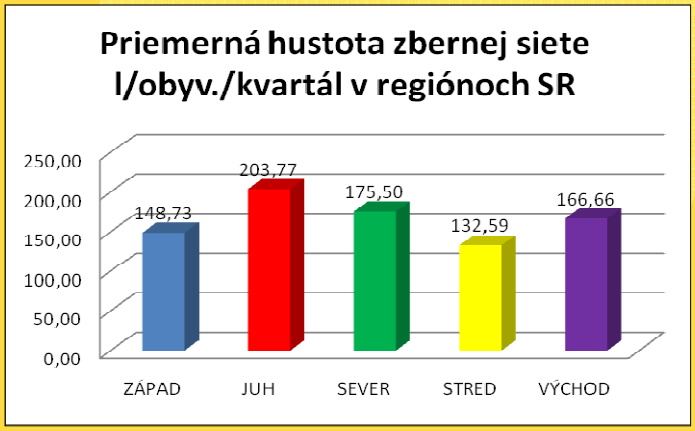
DEŇ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA 2011, 10.11. 2011

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

2010
Zdroj:
ENVI-PAK,a.s.

Prehrabme sa na vlastnom smetisku

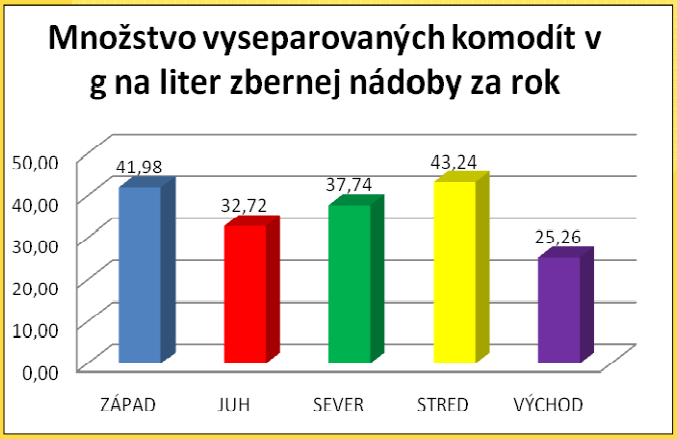
DEŇ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA 2011, 10.11. 2011

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

2010
Zdroj:
ENVI-PAK,a.s.

Prehrabme sa na vlastnom smetisku

DEŇ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA 2011, 10.11. 2011

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

ZHRNUTIE

Obyvateľ SR: 322 kg KO ⇨ 9 kg DS

Obyvateľ EÚ: 512 kg KO ⇨ 117 kg DS

SR : 2,8% miera recyklácie

EÚ : 22,85% miera recyklácie

Zdroj: EUROSTAT r.2009

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

ZHRNUTIE

- Separovaný zber odpadov sa vyvíja v SR nekoordinovane, nerovnomerne a bez jasnej koncepcie
- SR dosahuje podpriemené výsledky v triedenom zbere a recyklácii zložiek KO
- SR nesplnila žiaden zo stanovených cieľov nakladania s KO (okrem 80% zapojenia obyvateľov do separovaného zberu
- Absencia krajských POH 2006 – 2010
- Nízka miera využitia existujúcej infraštruktúry v oblasti separovaného zberu KO
- Nízke ceny poplatkov za ukladanie odpadov na skládky
- Nedostatočný informačný systém nakladania s odpadmi

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

ZHRNUTIE

- Pri preukazovaní dodržiavania povinností výrobcov, vo vzťahu k rozšírenej zodpovednosti, dôsledne dbať na preukazovanie materiálového toku odpadov od miesta zberu po miesto zhodnotenia
- Nezastupiteľná úloha miestnych samospráv pri prevádzkovaní miestnych integrovaných systémov separovaného zberu, aby tieto ovplyvňovali nielen zvyšovanie množstva vyseparovaných komodít ale cielene podporovali separovanie jednotlivých komodít.
- Nevyhnutnosť vzdelávania občanov – ich nezastupiteľná úloha pri triedení komunálneho odpadu (priamy vplyv na výšku poplatkov za komunálny odpad)
- Vágna legislatívna úprava povinností oprávnených organizácií (financovanie, zber 30%)

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Odpoveď na otázku č.1

SR nesmeruje k recyklačnej spoločnosti

Dosahuje iba mierny pokrok!

DEŇ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA 2011, 10.11. 2011

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Odpoveď na otázku č.2

Je SR schopná splniť ciele rámcovej smernice do r. 2020?

Nerealizovateľný bez zásadnej zmeny systému

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Financovanie separovaného zberu infraštruktúra

- **Súkromný sektor**
- **Samospráva (5% k OPŽP)**
- **Operačný program ŽP**
- **Recyklačný fond**
- **Environmentálny fond**
- **Iné** (NGO, zahraničná pomoc)

DEŇ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA 2011, 10.11. 2011

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Právna analýza existencie Recyklačného fondu od Mag. Bernharda Hagera, LLM. – závery (október 2011)

Systém Recyklačného fondu porušuje právo Spoločenstva

Nejasná pozícia Recyklačného fondu vo veci príspevkov z pohľadu práva Spoločenstva

Porušovanie jednotného vnútorného trhu

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Analýza plnenia úloh RF

1. Hodnoty sledovaných parametrov v rokoch 2003 až 2010

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
PrP	235	230	146	137	127	128	76	53
Pp	107	93	89	61	79	69	47	40
P rok (mil. eur)	18,0	15,0	14,8	9,2	17,3	20,5	19,3	8,5
Op	232	468	1 241	1 545	1 330	1 564	1 592	1 483
O rok (mil. eur)	0,3	0,7	1,1	0,6	2,1	3,7	2,1	2,5

počet prijatých žiadostí podnikateľských subjektov na podporu projektov v oblasti zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov (projektové žiadosti) – ***PrP***,

počet schválených projektových žiadostí - ***Pp***,

ročná suma finančných príspevkov z fondu (v mil. eur) na podporu projektových žiadostí – ***P rok***,

počet žiadostí miest a obcí na poskytnutie prostriedkov z fondu na základe § 64 ods. 1 zákona o odpadoch (obligatórne príspevky mestám a obciam) – ***Op***,

ročná suma finančných príspevkov z fondu (v mil. eur) na výplatu obligatórnych príspevkov mestám a obciam – ***O rok***.

DEŇ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA 2011, 10.11. 2011

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Analýza plnenia úloh RF- záverečné hodnotenie

- Príznaky krízy v činnosti Recyklačného fondu – oblasť príjmov
- Dominancia príjmov sektora vozidiel nad príjmami ostatných sektorov
- Z prehľadu o celkových príjmoch RF vyplýva klesajúci trend
- RF svoju činnosť v roku 2002 začal priamo vo fáze stabilizácie
- Ak sa aktivity fondu úplne zastavia (príjmy budú nulové), tak potom podľa pôvodných predstáv by sa jeho činnosť ukončila v roku 2033. Reálne príjmy Recyklačného fondu umožňujú jeho existenciu do roku 2016
- z hľadiska príjmov fondu je dominantný sektor vozidiel -podiel na príjmoch fondu
  - v rokoch 2002 až 2009 v priemere 43 %-ný
  - v rokoch 2010 až 2014 podiel stúpne v priemere na 73 %

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Účastníci systému

1. Výrobcovia: nedostatočne uplatňovaná zodpovednosť

2. Obec: podfinacovanie

3. Zberové spoločnosti:

4. Oprávnené organizácie: orientované iba na obaly, nedostatočné zákonné povinnosti

5. Prevádzkovatelia zariadení: zhodnocovanie a zneškodňovanie

6. Kontrolné a informačné mechanizmy: nedostatočné

DEŇ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA 2011, 10.11. 2011

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Návrhy na vylepšenie separovaného zberu v SR

- **SR potrebuje jasne definovanú stratégiu nakladania s odpadom, ktorá bude určovať základné ciele a smerovania (podiel recyklovaného a energeticky zhodnocovaného odpadu, možnosti skládkovania alebo zákaz skládkovania)**
- **Separovaný zber musí byť ekonomicky efektívny, technicky realizovateľný**
- **Vytvoriť a prevádzkovať v SR integrované regionálne systémy nakladania s komunálnymi odpadmi**
- **Presun niektorých kompetencií za nakladanie s komunálnym odpadom na Vyššie územné celky**

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Návrhy na vylepšenie separovaného zberu v SR

- **Vytvárať z úrovne VÚC aplikačné stratégie** (efektívne plánovanie umiestnenia infraštruktúry OH v regiónoch)
- **Dôsledné uplatňovanie princípu rozšírenej zodpovednosti výrobcov**
- **Na úrovni obcí vytvárať komfortné a motivačné systémy separovaného zberu**
- **Zrušiť podporu Recyklačného fondu do oblasti separovaného zberu** (RF odčerpáva prostriedky výrobcov, poskytuje neefektívnu podporu obciam, systém generuje trh s potvrdenkami)
- **Vytvoriť moderný informačný systém evidencie a hlásení o vzniku odpadu a nakladaní s ním, registrov povinných osôb, výrobcov, ...**

DEŇ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA 2011, 10.11. 2011

Smeruje Slovensko k recyklačnej spoločnosti?

Ďakujem za pozornosť

ENVI-PAK

ETIAM environmentálne poradenstvo

GJG enviro environmentálne poradenstvo

- COHEM

TANZER CONSULTING
INSPIRING - ECOLOGICAL - RELIABILITY